Ч. 86 Неділя 17 (29) цьвітня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Газети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Остаточний крок принципіяльної політики.

IV.

„Діло“ каже в своїм коментари дальше: „Політика „вижидаюча“ була природним наслідком того, що стало ся перед виборами в соймі, але она очевидно не могла тягнути ся в безконечність, мусїла перемінити ся в політику неприхильну правительству — після того, чи зроблена в соймі рускими послами проба удасть ся, чи не удасть ся, то значить: чи правительство своїх приречень додержить, чи не додержить.“ Отсе й суть цїлої політики т. зв. народної партиї з часів т. зв. нової ери. „Діло“ зовсїм вірно схарактеризувало єї, бо прецї само єї придержуєсь. Отся політика довела в своїх наслїдках як-раз до „політики принципіяльної“, до „відпорного становища“ до „примиреня“ і взагалї до того заколоту, який наробив ся серед самої пар-тиї і она мусить тепер в дальшій своїй консеквенциї розбити ту партию. В сїй політицї лежить як-раз вина всего злого.

Ми позволимо собі тут образово представити, як в народній партиї більша часть єї „політиків представляла і представляє собі ще до нинї акцию политичну. Чоловікови, котрому хоче ся їсти, але він не має може иншого способу роздобути собі поживи, або може то для него найвідповіднїйше, іде над воду і кидає вудку а сам відтак сїдає на беріг та займає „вижидаюче“ становище. Вижидає, вижидає, — а риба не ловить ся, або лиш якась дуже дрібненька; він вже нетерпеливить ся і каже, що перестане вижидати. Тимчасом голод допікає, „вижидане“ не може тягнути ся в безконечність, а розлючений безхосенним вижиданем чоловік, замість піти на инше місце, або заткнути на гачок якусь иншу принаду, приписує вину того, що не може зловити риби, не собі, але водї; бере ся тогди до остаточного средства і бовтає воду, в надії, що підгонить рибу; сполохана риба втекла, а зголоднїлий і тепер ще й розлючений чоловік берєсь „принциціяльної політики“, каже, що не буде їсти доти риби, доки вода сама не викине єму єї на беріг, займає „відпорне“ становище, відвертаєсь від води та іде такий самий голодний як і був.

Отсе на примірі точнїсенько така сама політика, якої придержували ся пос. Романчук і „Діло“, а з ними й значна часть т. зв. народної партиї. Не могли на вижидаючім становищи, ледви запустивши вудку, зловити риби, то й бовтають зараз воду. Замість робити, замість взяти ся до иншого способу, такого, котрий міг би може лекше і скорше довести до доброго успіху, они думають, що найлїпше робити заколот, та виявити своє невдоволенє бовтанєм води. Що-ж дивного, що при такім „вижидаючім“ становищи верходячих політиків народної партиї політика їх не могла тягнути ся в безконечність і, як каже „Діло“ „мусїла“ перемінити ся в політику неприхильну правительству? — перша проба з вудкою не удала ся, то й радше не їсти вже риби, хиба тогди, як вода сама єї викине. Перший з тих політиків, що не міг зловити грубої риби, пос. Телїшевский, став каламутити воду — „Діло“ приписує то єго нервовости. Пос. Романчук спільно з Барвіньским ще вижидали. Склала ся відтак депутация, о котрій ми вже говорили і під конець 1892 р. була та вижидаюча політика предметом наради „Народної Ради“.

Щоби підперти свою політику, витягає „Діло“ найтяжший калїбер — ухвалу „Народної Ради“, щоби рускі посли підносили рішучо жалоби й домаганя руского народу, хоч би мали перейти до опозициї і то до зорґанїзованої опозициї — значить ся, так само робив прецї пос. Романчук, так само й робить, отже добре, бо після волї „Народ. Ради“. Добре, ми тому не противились би також; однакож єсьмо того погляду, що кождий політик, ба, кождий чоловік силою природи мусить числити ся з обставинами і фактами, та не може нїколи уперто поступати в раз вибранім напрямі, хиба що у него, як то кажесь „не всї в дома“. Єсть то таке саме правило, яке бачимо що дня на улици: я постановив собі іти упорно простїсенькою дорогою не зважаючи на нїщо і на нїкого; іду; нараз переїзджає віз поперед мене; менї не остаєсь нїчого, як лиш або іти упорно в раз вибранім напрямі і дати ся переїхати, або, коли у мене ще здоровий розум вижидати, що зробить віз. То саме було й в сїм випадку. Ухвалено перейти навіть до зорґанїзованої опозициї; — добре, але коли нараз ситуация змінила ся, коли послам заїхало впоперек нове правительство, нова орґанїзация парляментарна, то чей годї гонити на ослїп, куди удасть ся. Так після нашого погляду повинен би був подумати кождий розважний політик, а як-раз то, що анї пос. Романчук і єго товариші полїтичні, анї „Діло“ о тім не подумали, беремо їм за зле і уважаємо хибою цїлої їх акциї політичної, котра чи посередно, чи безпосередно принесе лиш шкоду рускому народови.

Сьмішно вже виглядає слїдуючий арґумент „Діла“; оно каже: „Два напрями полїтичні бороли ся з собою, зразу глухо в клюбі, потім перейшли на арену парляментарну. Факти всїм відомі. (А ми додамо: хиба лиш не

Великдень.

Цїлий сьвіт християньский всхідної Европи обходить завтра найбільше сьвято християньске, сьвято сьвітлого воскресеня Христового, зване у нас звичайно Великоднем. Сего року лучило ся так, що західна Европа, котра придержуєсь поправленого звіздарского численя часу, обходила то саме сьвято вже пять недїль скорше і длятого мусить мимо волї насунутись питанє, що за причина тому, що то сьвято, спільне всїм християнам, не всї обходять в однїй порі. Заким розкажемо, в чім лежить причина того, мусимо насамперед зазначити, що як кожде сьвято так і Великдень єсть лиш спомином якоїсь важної події з житя християньского, а чи той спомин обходить ся кілька днїв або й кілька недїль скорше або пізнїйше, то не зміняє річи; головна річ в тім, щоби лиш достойно обходити спомин того великого дїла, якого довершив Спаситель проливаючи на хрестї свою кров за гріхи всего сьвіта. Але заразом мусимо й то зазначити, що з сим сьвятом, як у нас так майже й у всїх народів християньских сполучені многі звичаї, котрі з чистою вірою Христовою не мають нїякої звязи і властиво відносять ся до давних звичаїв поганьскої віри. От киньмо оком хоч би на наші звичаї великодні. І найбіднїйшому у нас чоловікови здає ся, що коли-б у него не було на столї „паски“, то й не було би вже й Великодних сьвят, не кажемо вже о таких стравах, як: печене поросятко, ковбаса, сир, масло, яйцї та писанки. Все то не має з вірою Христовою нїякої звязи і відносить ся до давних поганьских звичаїв, коли то обходило ся „великий день“, початок весни обильними пирами та забавами, з котрих лишили ся аж до нашого часу т. зв. „гагілки“ або „гаївки“. Тогди, за лїпших ще часів можна було печи так великі „паски“, що аж піч розсаджували, але нинї, коли вже стало дуже скупо, можна би й без них обходити ся. Певна також річ, що ті великі хлїби, які пекли в сю пору, коли ми тепер обходимо Великдень, наші прадїди, не називали ся пасками; назва „паска“ прийшла до нас з християньством, а саме слово взято від жидів. Як звістно обходили жиди в ту пору, коли Христос страдав на хрестї, своє свято „песах“, котре они ще й до нинї обходять. Жидівске, а радше еврейске слово „песах“ значить „перехід“ а сьвято жидівске, зване сим словом, обходило ся на спомин тої події, що ангел смерти переходив, коли ще жиди жили в єгипетскій неволи, попри доми жидів і оминав їх, бо двері їх були помащені кровю з ягнятка, а за то навіщав доми Єгиптян, де гинули первородні дїти.

Слово „песах“ перейшло з християньством і до других народів та трохи перекручене задержало ся у декотрих і до нинї. Оно перейшло насампеpед до Греків і Римлян та змінило ся у них на „пасха“, а так змінене дістало ся й до других народів. Італїянцї н. пр. ще й нинї кажуть „паска“, Французи „пак“, Іспанцї „паскуа“; Шведи називають Великодні сьвята „паск“, Норвежцї „паскір“, Данцї „паске“. Иншу назву має сьвітле воскресенє Христове у славеньских народів. Русини н. пр. називають се сьвято Великоднем а лиш хлїб „паскою“; Серби кажуть так само „Великі дан“; противно знов Поляки, котрі називають се сьвято Wielkanoc, і Чехи, у котрих оно називає ся також Velikanoc. Ще инакше називають се сьвято Мадяри і Нїмцї; перші кажуть на Великдень husfet (гушвет), т. є. сьвято, в котре можна їсти мясо (гуш), а другі називають єго Ostern, т. є. сьвято в честь поганьскої богинї весни Остара.

Вже із самих сих назв видко ясно, що у многих народів по заведеню християньства сполучено сьвято Воскресеня Христового з якимсь поганьским сьвятом, а коли ще возьмемо під розвагу й всїлякі обряди великодні у деяких народів, то мусимо прийти до переконаня, що так дїйстно стало ся. У поганьских народів розпочинав ся новий рік в ту пору, коли день єсть найменший, більше менше около 25 грудня; сьвято весни обходило ся знов тогди, коли день ставав великий, отже в три місяцї пізнїйше, т. є. около 25 марця, в пору, коли день рівнає ся з ночею, а відтак стає чим раз більший. Звідси то й пішла назва весняного сьвята „великдень“, котру у деко-

читателям „Дїла“). Пос. Романчук, голова клюбу, супротив того явища, небезпечного в самім зароді своїм, не здобув ся на рішучість, щоби оно в самім початку убити, а узнав за річ відповіднїйшу fortwursteln....“

До сих двох напрямів, що бороли ся в клюбі, додамо таку малу ілюстрацію: Одні готові були гнати на осліп, не питаючи чи новий віз їх переїде чи нї, другі хотїли вижидати аж побачать, чи може так дійстно стати ся, чи може они виходлять ся на него і поїдуть на нїм. Се друге, сей другий напрям уважає „Дїло“ очевидно за зло і віби то з обєктивностию історика судить минувший факт та робить нїби то безсторонний докір пос. Романчукови за то, що він не убив то зло в самім початку. Нехайже „Дїло“ буде ласкаве і скаже, як мав пос. Романчук то зло убити? Ми не видимо иншого способу як лиш такий: або станути по стороні пос. Барвінского і разом з ним ділати, або єму в дословнім значіню того слова вязи скрутити. Що пос. Романчук узнав за річ відповіднїйшу fortwursteln — се сказало „Дїло“ правду, але оно не повинно було того казати послови Романчукови, бо й само ще більше wurstelt fort, як сам пос. Романчук.

По таким арґументї бере „Дїло“ знов в оборону пос. Романчука і каже, що він поступав так лиш длятого, щоби клюб удержати в цїлости — межи стрічками треба читати, що був хтось, але то не пос. Романчук, що хотїв клюб розбити — і длятого предкладав полїтику „вільної руки“, а про свою особу стояв за полїтикою відпорною.... Ну, лихо боронить „Дїло“ пос. Романчука, коли робить з него Януса з двома лицями, коли доказує, що у него була одна полїтика на язицї, а друга в кишени. На наш погляд може бути лиш одна полїтика, або сяка або така, а хто має для себе полїтику таку, а для других иншу, той хиба не полїтик. Розуміємо так: в сїй порі уважаю за добре вести таку полїтику, хоч в иншій порі вів би я иншу; але пос. Романчук рішив ся був вже скорше як 6 цьвітня, яку має вести полїтику, то й не диво, що у него було вже недовіре, а так само мусїло бути недовіре й у других; де-ж єсть недовіре, там нема щирости, а де нема щирости, там нема і спільного ділання.

Дїло в своїй пристрасти партийній пішло вже зовсїм за приміром москвофільского орґану і навівши слова п. Намістника „bez tych panów“ — ми не хочемо сих слів близше коментувати, а „Дїло“ знає дуже добре як їх коментували таки люди з тих самих panów, отже без потреби і лиш в пристрасти партийній наводить їх — називає послів Вахнянина, Барвіньского, Охримовича і Мандичевского просто таки „мачуґою“ на пос. Романчука. Се чейже вже явне змаганє до витвореня якоїсь нової партиї, котре ще більше пробиваєсь в словах вложених в уста пос. Романчука: „Дай вам Боже видихати здорово!“ Треба ще лиш, щоби другі відповіли на то: „З Богом, Парасю, коли люди трафляють ся!“ — і роздор вже готовий. До того стремить „Дїло“, до того пре і того домагає ся; до того підготовлює ґрунт по цїлій своїй змозї. Прийдуть незадовго вже загальні збори „Народної Ради“, а тогди остаточно покаже ся, чи ми добре чи зле оцїняли прояви нашого житя полїтичного та дїяльність наших полїтиків і їх орґану. Ми би раді були, щоби всї наші погляди в сїм напрямі показали ся хибними.

В справі будови руского театру

одержуємо від комітету слїдуючу відозву:

„Христос воскресе!“

Сими, для руского серця радістними словами витаємо Вас, дорогі Земляки, в пору великого сьвята сьв. Воскресеня і желаємо Вам з щирого серця, щоби Ви сьвяткували єго з радостию, з веселим і піднесеним настроєм душі в кружку родиннім щирих сусїдів і приятелїв. Від міста до міста, від села до села гомонять пісні: „Да воскреснет Бог і друг друга обімем!“ і вливають в душу нашу незвичайну радість і щастє... Дух Того, що воскрес із мертвих, дух любови проникає серце наше, — наповнені тих духом, обіймім ся братя любі, позбувшись зависти, ненависти супротив тих, що нас оскорбили, — позбудьмо ся партийної завзятости і одушевім ся теплом чистої, правдивої любови, а станемо народом одноцїлим, почуваючим в собі правду, волю і силу,—воскреснем до нового красного житя!

При тій нагоді позваляємо собі зложити всїм тим, що причинили ся хоч найменшим датком до фонду па будову народного театру, прилюдно нашу щиру подяку. Они обявили тим, що в їх серцю живе патріотичне чувство, котре їх спонукало, мимо невідрадних обставин материяльних, причинити ся, бодай лептою, до дїла народного... Однак дїло ще не сповнене, оно вимагає ще многих жертв, і то через довші часи; отже ми не сумніваємо ся, що і чувство патріотичне наших Земляків ще не вичерпало ся, ще не остигло, та що они від часу до часу при нагоді покладуть свою лепту нажертвеннику вітчини. От і тепер, в сьвята Великодні, найкрасша до того нагода при сьвяченім яйци. Муж, жінка й дїти, беручи частицю яйця свяченого з тарілки зі словами „Христос воскресе!“ кинуть на тарілку крейцар або на кілько кого стане. Найкрасше-ж, де находять ся паничі і панночки, хлопцї й дївчата в гостинї, а ще красше, де находять ся женихи, там лепта, кинена на жертвенник при спожиданю яйця свяченого буде обопільно дуже мила і приємна. В поливаний понедїлок могли би панночки від паничів а паничі від панночок від поливаня викупити ся.

Не можемо також мовчки поминути тої події, що наші братя Поляки причинились також дуже значними датками до збільшеня фонду на будову руского театру... Самі для себе не мають они в тім дїлї інтересу, отже спонукала їх до того лише приклонність і вічливість для нас. За-для того проява ся тим дорожша нам і милїйша, — і за се складаємо їм прилюдно нашу живу, щиру і сердечну подяку... Любов будує, ненависть руйнує!

Василь Ільницкий.

Перегляд полїтичний.

Палата послів залагодила на вчерашнім засїданю більшу часть етату мінїстерства просьвіти. Поручено також правительству розслїдити розміри нещастя від огню в Новім Санчи та инших місцевостях і висигнувати відповідні суми на запомогу.

В наслїдок смерти шефа секциї Давида, настали в Мінїстерстві просьвіти і віроісповідань деякі зміни. Шеф секциї Ріттнер обняв управу секциї віроісповідань та виділів теольоґічних і правничих. До шефа секциї Лятура належать виділи медичні і фільософічні та всї школи промислові. Школи середні і народні належать до шефа секциї Вольфа.

З Петербурга доносять напевно, що брат нїмецкого цїсаря, кн. Генрих прибуде там сего лїта в гостину до царя. Князь перебуде в росийскій столици, взглядно в Петергофі десять днїв.

трих народів змінено по заведеню християньства на „велику ніч“, мабуть длятого, що в ночи довершило ся Воскресенє Господнє. Сьвято весни обходжено всїляко, а передовсїм, здаєсь, приношено богам в жертву всїлякі плоди земні, причім люди їли і пили та забавляли ся. У Нїмців приношено н. пр. богинї весни Остарі в жертві перші плоди землї, цьвіти; при тім різали когутів і їли яйця. Звичай вареня яєць на великодні сьвята удержав ся ще до нинї і єсть чисто поганьский. Яйце уважало ся з давен-давна яко знак плодовитости, а вже стародавні Парзи уважали єго знаком відродженя ся природи та красили єго. Крашанки і писанки не суть отже виключно лиш нашим звичаєм, звичаєм у нас придуманим, але звичай той зайшов видко до нас в глубокій старинї з Азиї. До сего звичаю відносить ся мабуть і повірка наших Гуцулів о якімсь „рахманьскім“ великодни, коли то лупину кидають у воду до всхід сонця, щоби она плила до краю „рахманів“ (браманів, поклонників божка Брами). Ся повірка наших Гуцулів, о скілько она звязана з водою, нагадує знов звичай в декотрих сторонах Німеччини набираня води до всхід сонця із жерела, що випливає на всхід. Кажуть, що сонце на Великдень тричи купає ся, а хто зачерпне тогди із того жерела водицї, але так, щоби й слова не промовив і напє ся, то відмолодніє або стане красший, а вода така помагає також через цїлий рік на всїлякі слабости.

Ще инший звичай, маючий свій початок в поганьских часах, єсть паленє огню перед самими Великодними сьвятами у великий четвер, або велику пятницю або таки на сам Великдень. Давнїйше був звичай розпалювати на сьвято весни „природний огонь“, т. є. такий, до котрого не уживало ся кресала і губки, лиш запалювало ся дерево в той спосіб, що єго терло ся об друге дерево доти, доки оно через то аж само від себе не займило ся. І сему звичаєви надано опісля характер християньский і з того пішов звичай палити терпє у великім тиждни, нїби то на ту памятку, що римскі вояки грїли ся коло огню, коли Ісуса Христа ставили перед Каяфою. З того пішов також звичай в декотрих католицких церквах запалювати на Великодні сьвята велику сьвічу.

Наконець треба ще згадати і про звичай паленя Юди Іскаріота, який до недавна був н. пр. в Ярославі. Єсть то поганьский звичай нїмецкий, занесений очевидно давними часами Нїмцями кольонїстами. Стародавні Нїмці погани робили собі куклу, чоловіка випханого соломою, котрий означав їм зиму і палили єго в день весняного сьвята на знак, що весна побідила зиму. Пізнїйші християни, зробили з сеї поганьскої кукли Юду Іскаріота і дразнячи тим жидів, палили єї публично, нїби на знак, що так повинен гинути той, що зрадив Ісуса Христа.

Оттак повязано найбільше сьвято християньске з поганьскими звичаями і оно прибрало нинї такий характер, що коли поминемо богослуженє в церкві, виглядає знов майже зовсїм на поганьске, хоч носить назву християньского. А найбільше може понижає ся оно тим, що як раз в той день люди їдять і пють як найбільше та як би нехристияни допускають ся головних гріхів обжирства і піяньства; ба, у нас уважає ся майже неприличним не їсти і не пити в той день над міру. Так само вязало ся се сьвято і з жидівским песахом, а щоби хтось не думав, що християни обходять жидівске сьвято, старано ся вже з давен-давна так установити для него речинець, щоби оно не сходило ся з песахом. Жиди числять свої роки після місяця не після сонця. Коли-ж Юлїй цезар завів численє лїт після сонця, (юліяньский календар), то християни почали установляти свої сьвята після сего календаря. На соборі нікейскім установлено на всї часи, що треба насамперед підождати на ту пору, коли земля на своїй дорозї около сонця дійде в таке місце, в котрім рівнає ся день з ночию і від коли починає ся весна, отже до 21 марта; дальше треба підождати, коли по сїй порі буде місяць в повни, отже або таки ще того самого дня або аж по нїм; ту повню однакож не треба обчисляти по звіздарски, лиш після церковного численя; для тої повнї треба числити 10 днїв від нового місяця, а наконець, аж по тій повни першої недїлї треба обходити Великдень. Через то, що речинець Великодня звязано з ходом місяця, доведено до того, що великодна недїля припадає раз скорше, другий раз пізнїйше. До 1582 р. числили всї народи після юліяньского календаря і всї мали в один час Великдень. Коли-ж за папи Григорія улїпшено календар, значить ся, обраховано дорогу землї доокола сонця докладнїйше, то показалась ріжниця межи старим а новим численєм о кілька днїв; нинї виносить та ріжниця вже 13 днїв, а з того обчисленя вийшло тепер таке, що коли Великдень опізнить ся після старого численя вже о тих 13 днїв від нового, а відтак ще й через посуненє ся повнї, то припаде аж на пять недїль пізнїйше. Возьмім примір: Після старого численя, (старого стиля, або юліяньского календаря, званого у нас також рус-

В Софії уважають за річ дуже імовірну, що міністер війни Савич уступить незадовго з кабінету. Єго наслїдником, кажуть, стане полковник Маринов. Впрочім не заносить ся на ніякі дальші зміни в кабінетї.

Новинки.

Львів дня 28 цьвітня

— **Христос воскресе!** Такий радїстний оклик христіаньскій чути нинї всюди на руській землї. Веселий сьпів лунає по сьвятинях Господних, бо се сьвіт обходить памятку воскресеня Божого, памятку побіди правди над неправдою сьвітла над темнотою! Кожда родина бажає собі нинї щасливо сьвята опровадити, а других діждати. І ми бажаємо нашим Вив. читачам веселих та щасливих сьвят. Дай Боже, щоб і в нас як найскорше побідили правда і сьвітло та щоб ми всї, як одна родина жили в любві та мирі, одні для других зичливі!

— **Виставу краєву** отворить, як дирекция вистави довідала ся з певного жерела, Найд. Архикнязь Кароль Людвик. Також сподївають ся приїзду Найд. жени Архикнязя.

— **Доповняючий вибір** одного члена Ради пов. в Ярославі з громад сільских відбуде ся дня 6 червня.

— **Руский театр** перебуває тепер в Калуши. В Стрию, Болехові і Долинї, де театр перебував, вело ся театрови добре. Іменно в Болехові принимали щиро наших артистів. Перша вистава в Калуши у великодний понедїлок.

— **Нову церков**, дуже гарну і на виднім місци побудувала в послїдних часах громада Ковалївка пістиньского деканата, станіславівскої епархиї. Се невеличка громада, бо числить всего 404 душь руского обряду, однако в справах віри дуже ревна. Початок до будови зробив попередний душпастир Стопчатова-Ковалївки о. Николай Січиньский при помочи громадского писаря п. Войнаровского і громадян Гафійчука, Чукура, Мочернюка, Мельника, і других. Посвящене церкви відбуло ся на трех Святителїв. Додати треба, що в тій громадї не було ще доси церкви. Громада Ковалївка купила недавно від камери 140 моргів лїса.

— **Великий огонь** навістив дня 17 с. м. село Сернки горішні коло Бурштина в повітї рогатиньскім. Згоріли 33 загороди. Люди були в поли або на торзї в Бурштинї і не було кому гасити огню. В огни попекла ся жінка і двоє дїтий Петра Федика. Лише шість господарів було обезпечених. Причину до огню дала мабуть дїти, що бавили ся сїрниками. Около 300 душ остало без даху і хлїба. Бараболї повибирані з ям попекли ся на вугол, а зерно і паша згоріли зовсїм. Вахмайстер жандармериї п. Старух і два жандарми з Бурштина причинили ся дуже до того, що огонь не розширив ся дальше.

— **До панцира кравця Дове** знов стріляли в Берлинї тому тиждень в присутности нечисленної горстки запрошених осіб. Дове ужив сим разом нового панцира, лекшого о 8 фунтів від першого. Панцир був покритий сукном, а підшитий білим полотном. Звістний стрілець, капітан Мартін, стріляв насамперед до панцира, завішеного на стїнї; кулї грязли в нїм, але не перебивали єго. Відтак убрав Дове на себе панцир і Мартін став до него стріляти. Раз по раз падали стріли, кулї били в само серце, але не зробили Довому нїякої шкоди. Він лише прижмурував очи, коли почув свист куль.

— **В справі Жигмонта Гошовского**, убийника о. Ардана, пишуть *до Дїла* з Перемишля: Убийник Гошовский підрізав собі горло з обох сторін гортанки, але самої гортанки не перетяв. Рівнож прорізав собі на лївій руцї жили повисше живчика. Рана на руцї могла би була бути небезпечна, єли би були завчасу не доглянули. Рани позашивали і нема небезпечности. Убийник зробив собі рани ножем. В суді убийство пок. о. Ардана вже на укінченю і може вже в теперішній каденциї судів присяжних в Перемишли, по сьвятах, прийде на порядок дневний.

Господарство промисл і торговля

Львів 24 цьвітня: пшениця 6·50 до 7·50 жито 5·52 до 5·90; ячмінь броварний 5·90 до 6·25; ячмінь пашний 4·75 до 5·30; овес 5.75 до 6·40; ріпак 11·— до 12·—; горох 6·— до 12·—; вика 7·75 до 8·50; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·— до 5·80; гречка 7·— до 7·50; конюшина червона 70·— до 85·—; біла 95·— до 105·—; шведска 65·— до 80·—; кмен —·— до —·—; аниж —·— до —·—; кукурудза стара 5·75 до 6·—; нова 4·90 до 5·—; хміль —·— до —·—; спіритус —·— до —·—

ким) але недокладного припадав би день весни 21 марта, о 13 днів пізнїйше, отже властиво на 2 цьвітня нов. стиля; повня по нїм аж 8 руск. цьвітня (20 нов. стиля), але після церковного численя, 10 днів від нового місяця припала би она аж на цьвітну недїлю 10 (22) цьвітня — то Великдень по сїй повни може бути аж першої недїлї, значить ся 17 (29) цьвітня. Христіяне, що числять час після нового поправленого календаря означають час Великодня так само, але у них єсть день весни 21 марта о 13 днів скорше; на той сам день припадала сего року і повня після звїздарского численя, а церковна повня припадала на 23 марта; по сїй повни мусїв першої недїлї бути Великдень і припав у них на 25 марта — вийшло таке, що наш Великдень відсунув ся аж о 5 недїль.

Цїкаво може буде показати тепер, як обчисляв славний математик Ґавс день Великодних сьвят. Для приміру возьмім рік 1894 і подїлїм раз через 19, другий раз через 4, а третїй через 7 і дивім ся, що останесь за кождим разом. Останки будуть: 13, 2, 4. Помножім тепер останок 13 через 19 і додаймо (після руского календара) **15**, буде 247+15=262; подїлїм 262 через 30 а буде другий останок 22; помножім з перших останків 2 через 2, 4 через 4 і другий останок 22 через 6, вийде з того: 4, 16, 132; додаймо сї числа разом, то буде 152, додаймо ще до сего **6**, то буде 158; подїлїм тепер 158 через 7, то буде при тім третїй останок 4; додаймо тепер другий останок 22 і третїй останок 4 до себе, а до того ще (при кождім обчисленю) **22**, — то коли сума буде виносити 31 або менше, Великдень припаде того дня, який покаже сума, в марті; колиж сума буде більша, як в сїм випадку 48, то того дня в цьвітни, що більше понад 31, отже 17 цьвітня. При обчисленю руского Великодня треба завсїгди брати числа **15** і **6** означені тут грубими цифрами; в обчисленю латиньского Великодня числа ті зміняють ся кождого столїтя: в теперішнім столїтю приходить замість **15** число **23**, а замість **6** число **4**; в 20-ім і 21-ім столїтю **24** і **5**. В остаточній сумі треба додавати завсїгди число 22 означене в повисшім примірі грубими цифрами.

Возьмім другий примір на руский Великдень в слїдуючім роцї 1895. Подїлїм 1895 р. через 19, 4 і 7; останки будуть: 14, 3 і 5; помножім 14 через 19 і додаймо **15** буде 281; подїлїм 281 через 30, буде другий останок 11; помножім з перших останків 3 через 2 і 5 через 4 та другий останок 11 через 6, вийде з того: 6, 20 і 66; додаймо то разом, буде 92; додаймо до сего ще **6**, то буде 98; подїлїм 98 через 7, то буде третїй останок 0; додаймо тепер другий останок 11 і третїй 0 до себе, а до того ще **22** то буде 33 — значить ся руский Великдень припаде в тім роцї на 2 руского цьвітня.— А латиньский? Числить ся так само, лиш замість числа 15 приходить 23, а замість числа 6 приходить 4, отже: 266 а до того **23**, буде 289; подїлїм через 30, буде другий останок 19; додаймо 6, 20 і 114, то буде 140; додаймо ще до сего 4 буде 144; подїлїм 144 через 7, то буде третїй останок 4; додаймо тепер другий останок 19, третїй останок 4 і 22 то буде 45, а відшибнувши з того 31 днів місяця марта, лишить ся 14, значить ся, латиньский Великдень припаде на 14 цьвітня, або — сьвята будуть разом.

Телеґрами.

Віденъ 28 цьвітня. В Палатї послів поставив пос. Носке і товариші інтерпеляцию в справі антисемітскої проповіди священика Декерта у Відни домагаючись відповіди, що думає зробити правительство, щоби не допустити до такого надуживаня амвони і чувств релїґійних та робленя заколоту серед людности.

Будапешт 28 цьвітня. Комісия палати панів ухвалила 35 голосами против 15 закон о цивільних вінчанях. Референт Рудняньский зложив реферат і заявив, що він єсть противний законови; референтом назначено Чорду.

Прага 28 цьвітня. Анархіста Видлїчку, що утїк був звідси, арештовано в Баварії і приставлено сюди.

Париж 28 цьвітня. Розпочав ся процес анархіста Ганріого.

Альґір 28 цьвітня. Сеї ночи затопив ся тут один корабель транспортовий, більша часть залоги утопила ся.

Софія 28 цьвітня. Князь приняв дімісию міністра війни Савова а на єго місце іменував міністром війни шефа ґенерального штабу, полковника Радю Петрова.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10·41	5·26	11·11	7·36	—
Підволичиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·54	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 36	—	10·36	3·31	10·56	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	8·01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·36	9·41	9·35	—
Підволочиск	2·48	10 02	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·46	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 10	—	7·11	7.59	12·51	—
Стрия	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця	—	—	8·16	5·26	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідає Адам Кроховецкий.

ІНСЕРАТИ.

Знамениті

тутки неклеєні

НЕМОЙОВСКОГО

розслїджені через мійске Лябораториюм можна дістати у всїх трафіках. 26

Власного виробу

матераци

волосяні

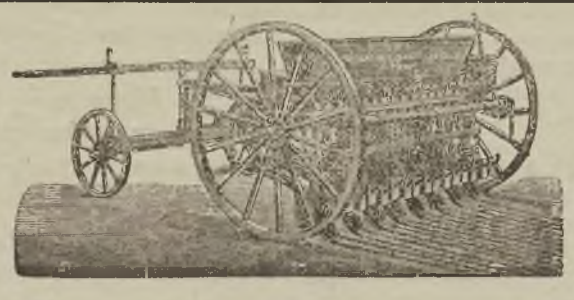
по 14, 15, 18, 20, 24 до 32 зр.

поручає

Іосиф Шустер

Львів,

ул. Коперніка ч. 7. 44

Clayton & Shuttleworth

Львів, ул. Городецка ч. 22

поручають свій, новий дїл творячий

сївник рядовий

„COLUMBIA DRILL“

сїючий найправильнїйше так на горнстім як і на рівнім поли без наряджуваня скринї сївної; — дальше

плуги унїверсальні, борони, вальцї

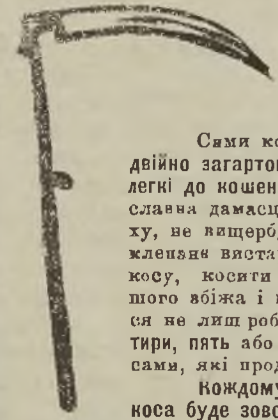
і т. д. і т. д. 28

о знаменитім викіньченю по цїнах умірковаиих.

Ілюстровані цїнники ґратіс і франко.

Л. І. Патрах в Стрию

в Галичинї

Коси з маркою сїчкарня

з англійскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно легко носити. Они подвійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днїв А виостривши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустїйшого збіжа і найтвердшої ґірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і платя за кошене, і то о чотири, пять або шість разів в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсїм така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5 – 6 разів.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в вашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючій цїнї.

Довг. цїл к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115 цтм.
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00 зр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5 кос

Марморовий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	в кінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише за готівку або послїплатою.

Осторога перед фальшівниками. Правдиві Патраха коси суть лише тоті, котрі мають марку охоронну **сїчкарня** (докладну після повисшого взірця) як також вибиту фірму **L. J. Patrach.**

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при 20 кіс цїлу. 29

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади комишкові. Комплетні уряджетя для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

42

ГАЛИЦКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з переплнвом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уродженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як такжя рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.